

Iemūrēta laika kapsula topošā Kosmosa izziņas centra pamatos

Šodien, 24. novembrī, lai atstātu vēstījumu nākamajām paaudzēm par Kosmosa izziņas centra būvniecību Cēsīs, jaunās būves pašā centrā svinīgi tika ierakta laika kapsula.

Īpašās kosmosa raķetes formas kapsulas vēstījums novēlēja cēsniekiem un ikvienam centra viesim atraisīt zinātkāri, paplašināt redzesloku un izglītoties, lai pirmais latvietis izplatījumā būtu tieši cēsnieks. Paredzēts, ka vēstījumu un novēlējumus nākamajām paaudzēm kapsulā varēs ievietot arī jebkurš centra apmeklētājs, jo tajā būs iestrādāta īpaša atmiņas karte, kura būs savienota ar Kosmosa izziņas centra elektronisko viesu grāmatu.

Kapsula tika ierakta, piedaloties Cēsu novada domes priekšsēdētājam Jānim Rozenbergam, izglītības un zinātnes ministrei Anitai Muižniecei, Norvēģijas Karalistes vēstniekam Latvijā Kristianam Ēdegoram (Kristian Ødegaard), akciju sabiedrības "RERE GRUPA" valdes priekšsēdētājam Guntim Āboltnam-Āboliņam un topošā Kosmosa izziņas centra satura projekta vadītājam Paulam Irbinam.

"Runājot par šo projektu, var teikt, šis ir Cēsu sapņu projekts. Būve būs kā atspēriens ne tikai Cīrulīšu rajona attīstībai, bet mēs ceram, ka tas būs nozīmīgs Vidzemes reģiona izglītības centrs un vilinās interesentus arī no kaimiņvalstīm," atzīmēja Jānis Rozenbergs.

Izglītības un zinātnes ministre Anita Muižniece, paužot gandarījumu par Cēsu degsmi, vēlēja, lai topošais centrs veicina bērnu interesi par STEM jomu. "Jau šobrīd Cēsis varam saukt par Latvijas kosmosa galvaspilsētu," akcentēja ministre.

"Visa jaunā pamatā ir ideja, iecere, vīzija, kas pakāpeniski no domu lidojuma pārtop konkrētā veidolā. Lai arī kosmosa robežas ir netveramas, atvēlot izziņas procesam īpašu ēku, mēs virzāmies uz jauniem sasniegumiem. Pati ēka top kā mūsdienīga, vides resursus saudzējoša pasīvā būve, kas būs kā šī laika nospiedums tam, ko spēj modernās tehnoloģijas un būvniecības profesionāļi šodien," sacīja Guntis Ābolīņš-Āboliņš.

"Šī ir satraucoša diena, kad redzu apmēram 10 gadus lolotu ideju īstenojamies dzīvē. Izsaku pateicību Cēsu novada pašvaldībai par atbalstu projekta īstenošanā, Norvēģijas Karalistei par topošā centra satura finansēšanu, būvniekiem un savai entuziasma pilnajai komandai par darbu. Nāk prātā pirms 150 gadiem Krišjāņa Valdemāra teiktais: "Brauciet, latvji, jūriņā, krājiet zeltu pūriņā!" Mūsdienās jaunā jūra un jaunie okeāni ir kosmos, tāpēc: "Brauciet, latvji, kosmosā!" uzsvēra Kosmosa izziņas centra projekta ieviešanas vadītājs Pauls Irbins.

Kapsulā Jānis Rozenbergs ievietoja īpašu zibatmiņu, kurā iekopēts pašvaldības izdevuma "Cēsu Vēstis" un reģionālā laikraksta "Druva" numurs elektroniskā formātā. "RERE Grupa" valdes priekšsēdētājs Guntis Ābolīņš-Āboliņš kapsulā ievietoja no kosmosa uzņemtu foto pirms būvniecības uzsākšanas, uzņēmuma logo - piespraudi ar latviešu spēka zīmi jumi, simbolizējot veiksmi un attīstību, kā arī zīmuli, kas ir pārbaudīta vērtība, lai parakstītos dokumentus varētu salasīt arī pēc gadu simtiem.

Kosmosa izziņas centrs piedāvās jaunas izglītības programmas, izglītojošas nodarbības un skolotāju apmācības programmas, bērnu un jauniešu nometnes par kosmosa tēmu, izglītojošas sacensības skolēniem, dažādas piedzīvojumu aktivitāšu pakas centra apmeklētājiem, 50 interaktīvus eksponātus, seminārus un konferences par STEM izglītības jomu, u.c. pasākumus.

Kosmosa izziņas centrs top Cēsīs, Cīrulīšu ielā 63. Šobrīd ir pabeigti pāļu iestrādes un pamatu betonēšanas darbi. Tāpat ir veikti teritorijas ārējo inženiertīklu izbūves darbi. Pašreiz tupinās dzelzsbetona karkasa izbūve, kā arī ātrijs un metāla konstrukciju montāža ar kolonnām jau trešā stāva līmenī. Šogad plānots pabeigt ēkas karkasu un

uzsākt fasādes un jumta izbūves darbus. Papildus ēkas būvdarbiem pretējā ielas pusē notiek arī autostāvvietas izbūve ar bruģa ieklāšanas darbiem, kurus paredzēts pabeigt šogad.

Projektu par ēkas celtniecību Cēsu novada pašvaldība īsteno ar Latvijas valsts budžeta programmas Emisiju kvotu izsoles instrumenta (EKII) finansējumu. Projekta kopējās izmaksas ir EUR 11 354 188,46 EUR, no tām projekta attiecināmās izmaksas ir EUR 10 065 641,72 EUR, no tām EKII līdzekļi ir ne vairāk kā 49,67% no attiecināmajām izmaksām, nepārsniedzot EUR 5 000 000,00. Finansējuma saņēmēja līdzfinansējums ir ne mazāk kā 50,33 % no projekta attiecināmajām izmaksām, jeb ne mazāk par EUR 5 065 641,72.

Projekta rezultātā tiks izbūvēta jauna un ilgtspējīga enerģētiski pašpietiekama trīs stāvu ēka, nodrošinot izmantoto tehnoloģiju demonstrēšanas iespējas ēkas faktiskās ekspluatācijas apstākļos. Projekta plānotais energoefektivitātes rādītājs apkurei 12,46 kWh/m² gadā.

Topošā Kosmosa izziņas centra saturs savukārt tiek veidots ar Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta 2014. - 2021. gada perioda programmas "Pētniecība un izglītība" aktivitātes "Inovācijas centri" projekta "Inovācijas centra izveidošana Cēsīs" atbalstu. Šī projekta kopējās izmaksas ir 2,15 miljoni eiro, no kurām 1,64 miljoni eiro ir Norvēģijas finanšu instrumenta līdzfinansējums, 289 825 eiro – Latvijas valsts budžeta līdzfinansējumu, bet 214 684 eiro – Cēsu novada pašvaldības līdzfinansējums.

Būvniecības ierosinātājs ir Cēsu novada pašvaldība, meta autors Lauder Architects & ALPS ainavu darbnīca, būvprojekta izstrādātājs un autoruzraugs inženieru birojs "CMB", projektu īsteno "RERE Grupa" pēc apvienotā projektēšanas un būvdarbu līguma, būvuzraudzību nodrošina "Firma L4".

